

2019-08-20 06:32 CEST

Minoritetsspråkiga barns rätt till likvärdig undervisning i förskolan

Barn som har ett annat modersmål än svenska och/eller har tillhörighet i något av de svenska nationella minoritetsspråken har enligt förskolans läroplan rätt till samma undervisning i förskolan som svensktalande barn. I år har minoritetsspråklagen och läroplanen förstärkt detta ytterligare. En ny avhandling från Karlstads universitet visar att personal på förskolor behöver mer stöd för att kunna möta barn som pratar andra språk än svenska och leva upp till de krav som ställs.

Avhandlingen består av två delar. Den ena handlar om hur nyanlända barn kommunicerar med pedagogerna och sina nya kamrater i förskolan.

- Jag har följt två nyanlända flickor, 3 och 5 år gamla, säger Ellinor Skaremyr, doktor i pedagogiskt arbete. Flickorna kommunicerade på olika sätt när de var nya i sina barngrupper. Treåringen följde efter kamraterna och imiterade och upprepade det som de sa. Den femåriga flickan tog egna initiativ. Hon pekade, hämtade, använde sitt kroppsspråk och använde de få svenska ord hon kunde och hon hittade på ett språk. Det här är ju bara två exempel men de här flickorna visar hur kreativa barn är i sitt kommunicerande. Jag vill uppmärksamma att pedagoger bör vara lyhörda och öppna för barns olika sätt att kommunicera när de är nya i förskolan och hur barnen på detta sätt kan integreras i förskolans kultur, och normer och på så vis få den undervisning de har rätt till.

Vill skydda minoritetsspråket finska

Finlands och Sveriges mångåriga förhållande har bland annat bidragit till att finska språket numera är ett nationellt minoritetsspråk i Sverige. Den andra studien i Ellinor Skaremyrs avhandling handlar om hur barn med finsk

minoritetstillhörighet enligt lag har rätt till språkstöd på finska för att kunna lära, använda och utveckla språket. Det vill säga om barnet bor i en kommun som är en del av ett finskt förvaltningsområde.

Jag följde 17 barn som har rätt till språkstöd i finska. Flertalet av barnen, som tillhör tredje generationen av finlandssvenskar, pratar endast svenska. Pedagogerna som i sin tur ska undervisa i finska träffar endast barnen en och en halv timme i veckan. Min studie visar att det är svårt att få kontinuitet i undervisningen och språkstödet framstår som sårbart. Bland annat skapas olika dilemman i genomförandet och pedagoger i förskolor behöver mer stöd för att kunna hantera de komplexa situationer det ställs inför i det arbetet.

Flerspråkigt arbetssätt viktigt för en likvärdig undervisning i förskolan

Avhandlingen visar att även om resurser, som flerspråkiga pedagoger finns, måste förskolor bli bättre på det språkutvecklande arbetet med alla språk och låta det bli ett naturligt inslag i verksamheten.

- Jag kan konstatera att svensktalande barn är de barn som gynnas mest i förskolan. Av de barn som kommunicerar på minoritetsspråk gynnas engelsktalande mest eftersom många, pedagoger och barn, behärskar engelska. Barn med finsk bakgrund gynnas av sin rätt till finska språket i förskolan. De barn som gynnas minst är de som talar ett språk så få kan, som till exempel persiska. Min förhoppning är att min avhandling kan leda till att förskolornas arbete med språkutveckling får en bättre politisk förankring. Då finns det bättre förutsättningar för att förstärka arbetet med språkstöd och arbetet med andra modersmål än svenska i förskolan, så alla barn får en likvärdig undervisning.

För mer information, kontakta:

Ellinor Skaremyr, doktor i pedagogiskt arbete, mobil: 073-393 61 91, email: elliskar70@gmail.com

[Karlstads universitet](#) präglas av utbildning och forskning av hög kvalitet i kombination med aktiv samverkan med det omgivande samhället. Universitetet har cirka 16 000 studerande och cirka 1 200 anställda.

Kontaktpersoner

Charlotte Gustavsson

Presskontakt Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

charlotte.gustavsson@kau.se

054-700 24 64

070-520 17 28